

Informacja prasowa

Warszawa, 9 grudnia 2019 r.

Czy kobiety i mężczyźni widzą... inaczej?

Powszechnie uważa się, że mężczyźni rozróżniają o wiele mniej kolorów niż kobiety. Jednym ze schorzeń, które częściej przypisuje się mężczyznom jest daltonizm, czyli upośledzenie zdolności rozpoznawania barw. Jakie jest źródło tej choroby? Czy rzeczywiście cierpią na nią głównie mężczyźni? Na te pytania odpowiada Małgorzata Leszczyńska, optyk i optometrysta, ekspert Krajowej Rzemieślniczej Izby Optycznej.

Czym jest daltonizm?

Ślepotą barw, zwana potocznie daltonizmem to schorzenie objawiające się zaburzeniem w prawidłowym rozpoznawaniu kolorów. W większości przypadków jest wadą dziedziczną, a główną przyczyną jej występowania jest nieprawidłowa budowa i nieodpowiednie funkcjonowanie siatkówki oka. Natomiast to z kolei związane jest z genem zlokalizowanym w chromosomie X. Mężczyźni, w przeciwieństwie do kobiet, posiadają tylko jeden taki chromosom, dlatego łatwiej może dojść do zaburzeń genowych. Te zaś mogą skutkować rozwojem daltonizmu – komentuje Małgorzata Leszczyńska, optyk i optometrysta, ekspert Krajowej Rzemieślniczej Izby Optycznej.

Przede wszystkim jest ona uwarunkowana czynnikami genetycznymi. Mówi się wtedy o wadzie wrodzonej. Zdecydowanie rzadziej schorzenie to pojawia się jako wynik przebytych chorób oczu i urazów narządu wzroku. Może również występować jako skutek uboczny przyjmowania niektórych leków – np. środków psychoaktywnych. Szacuje się, że różne rodzaje ślepoty barw dotyczą nawet 8 proc. mężczyzn oraz zaledwie 0,5 proc. przedstawicieli płci pięknej.

Wyróżniamy trzy główne podtypy daltonizmu:

Dichromatyzm – to najczęściej występujący rodzaj daltonizmu. Związany jest z brakiem jednego z fotoreceptorów w siatkówce oka, w wyniku czego osoba nie rozpoznaje koloru czerwonego lub zielonego.

Trichromatyzm – ten rodzaj schorzenia wynika z istniejących różnic czułości fotoreceptorów w siatkówce. Tym samym powoduje obniżenie odbioru nasycenia niektórych barw (najczęściej jednej – w każdym przypadku może być ona inna).

Monochromatyzm – najrzadziej występujący podtyp ślepoty barw. Osoba cierpiąca na to schorzenie rozróżnia jedynie dwie barwy – białą i czarną. Przyczyną jest całkowite upośledzenie odbioru kolorów, a to wpływa również na obniżenie ostrości widzenia.

Diagnostyka i leczenie daltonizm

Daltonizm to choroba oczu, a osoby nim dotknięte borykają się z wieloma problemami. Między innymi mają duże ograniczenia na rynku pracy – np. nie mogą wykonywać zawodu kierowcy. Nie wspominając o dużym dyskomforcie podczas nawet najprostszych czynności. Dlatego tak istotne jest jak najszybsze jego zdiagnozowanie, które wykonuje się za pomocą profesjonalnych badań wzroku. Najpopularniejszy test przeprowadza się za pomocą tzw. tablic Ishihary, na których znajdują się małe kółka określonego koloru, które tworzą liczby. Kolor tła i liczb różni się od siebie, tak aby specjalista mógł określić rodzaj upośledzenia barwnego. Innym sposobem jest badanie za pomocą anomaloskopu – podczas jego wykonywania pacjent porównuje ze sobą dwie barwy w zakresie zielony-czerwony pojawiające się na ekranie urządzenia. Badanie trwa od 10 do 15 minut i pozwala bardzo precyzyjnie określić barwy, z którymi pacjent ma problem. Stosuje się również tzw. test Farnswortha podczas którego badany ustawia w odpowiedniej kolejności piętnaście kolorowych pionków na podstawie których specjalista może określić rodzaj daltonizmu – komentuje Małgorzata Leszczyńska, optyk i optometrysta, ekspert Krajowej Rzemieślniczej Izby Optycznej.

Czy istnieją skuteczne metody walki z daltonizmem, czy osoby chore są „zmuszone” do widzenia bez możliwości rozróżniania niektórych barw?

Mimo że daltonizmu nie da się w pełni wyeliminować, istnieje sposób, aby skorygować postrzeganie niektórych barw. W tym celu stosuje się m.in. okulary wyposażone w specjalne soczewki z filtrem barwnym. Zmieniają one spektrum światła tak, by umożliwiły wyzwolenie podobnych bodźców, jakie występują u osób zdrowych. Daje to z kolei szansę na to, żeby pacjent z daltonizmem rozróżniał kolory, których nie widział wcześniej. Pamiętajmy jednak, aby wybór takich okularów powierzyć specjalście w profesjonalnym salonie optycznym, mimo że może pojawić się pokusa znalezienia takich okularów w Internecie w atrakcyjnej cenie. To duży błąd! Każdy rodzaj okularów, wymaga bardzo precyzyjnego dopasowania do potrzeb pacjenta. W przypadku osób z daltonizmem niezbędne jest określenie wielu parametrów potrzebnych do ich przygotowania, a uzyskać je można wyłącznie za pomocą badań z wykorzystaniem fachowych urządzeń. Zakup przypadkowych okularów może przynieść nam więcej szkody niż pożytku – nasz wzrok jest bardzo wrażliwy, a złe dopasowanie okularów korekcyjnych może doprowadzić m.in. do pogorszenia jakości widzenia – kończy ekspertka.

KRAJOWA RZEMIEŚLNICZA IZBA OPTYCZNA

Więcej informacji na temat wad wzroku, sposobów ich korekcji oraz specjalistycznych badań można znaleźć w filmach edukacyjnych Krajowej Rzemieślniczej Izby Optycznej, zrealizowanych pod merytorycznym patronatem Wydziału Fizyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, z udziałem optyków, optometrystów i okulistów. Materiały dostępne są pod adresem: <http://www.krio.org.pl/filmy-edukacyjne>

Dodatkowe informacje:

Krajowa Rzemieślnicza Izba Optyczna (KRIO) – organizacja samorządu zawodowego, zrzeszająca obecnie 7 cechów optycznych, których członkowie prowadzą około 900-set salonów, sklepów czy też usługowych pracowni optycznych. Jej początki sięgają lat siedemdziesiątych XX wieku, kiedy to środowisko optyków miało swoją reprezentację w ramach Komisji Branżowej usytuowanej przy ówczesnym Centralnym Związku Rzemiosła (CZR), a od 1996 r. działający pod nazwą Związek Rzemiosła Polskiego (ZRP).

Jednym z fundamentalnych warunków, pozwalających na przynależność do Cechu Optycznego, jest posiadanie kwalifikacji zawodowych i co najmniej trzyletni staż pracy. Ponadto, jednym z podstawowych dokumentów obowiązujących osoby zrzeszone w cechach optycznych jest Kodeks Etyczno-Zawodowy Optyka. W ten sposób KRIO bierze na siebie część odpowiedzialności za działanie zrzeszonych optyków, dając tym samym świadectwo ich umiejętnościom i kompetencjom.

KRIO systematycznie szkoli zrzeszonych optyków, współpracując w tym zakresie z ośrodkami akademickimi, takimi jak: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Uniwersytet Warszawski, jak też Politechnika Wrocławska.

Więcej informacji: www.krio.org.pl

Kontakt dla mediów:

38 Content Communication
Katarzyna Życińska, Justyna Giers, Tel. 514 550 996